

Eerste pilot in Nederland

Waterschap integreert doelen

Bestuursakkoord Water

E gebieden onderscheiden. Voor deze stroomgebieden wil h goed van de Europese Kaderrichtlijn en het Nationaal E er voor al deze stroomgebieden binnen het waterschap e Heiligenbergerbeek is het eerste plan waarin de doelen u Water worden geïntegreerd.

— Erik Zigterman en Krijn van den Herik

Wat kan de Europese Kaderrichtlijn water (KRW) in de praktijk betekenen voor een waterschap? Wat is de synergie tussen de KRW en het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW)? Zijn er win-win-situaties? Vragen te over en nog maar weinig antwoorden. Waterschap Vallei & Eem heeft een start gemaakt met het verkrijgen van inzichten in haalbare doelstellingen met de bijbehorende maatregelen.

— Het waterschap begon in mei 2004 met het opstellen van het stroomgebiedsplan Heiligenbergerbeek. Dit is het eerste stroomgebiedsplan in Nederland waarin de doelen uit de Europese Kaderrichtlijn water worden geïntegreerd met het waterkwantiteitsbeleid voortvloeiend uit het NBW. Het project wordt uitgevoerd in samenwerking met het adviesbureau Royal Haskoning. Waterschap Vallei & Eem is actief en initieënd betrokken bij het implementatieproces van de Kaderrichtlijn water. Voor Royal Haskoning vormt dit onderwerp een belangrijk onderdeel van haar adviespakket. Beide partijen investeren in dit pilotproject.

Plan uit Kaderrichtlijn en Nationaal

Binnen Waterschap Vallei & Eem worden negen stroomgebieden voor het waterschap plannen opstellen, waarin het gedachteplan van het Nationaal Bestuursakkoord Water wordt uitgewerkt. Eind 2007 dient er een plan te zijn. Het plan voor het stroomgebied van de Heiligerbeek is met 7300 hectare niet groot. Wel komen in het gebied vrijwel alle waterkwaliteits- en -kwantiteitsproblemen op zandige gronden voor. De beek stroomt eerst langs het hellende deel van de Utrechtse Heuvelrug. Vervolgens door het landbouwgebied van de Gelderse Vallei en door een sterk verstedelijkt gebied met onder andere Amersfoort en Leusden. Er zijn knelpunten op het gebied van de ecologie, milieuvervuilende stoffen, waterbeheersing, eutrofiëring, gebiedsvreemd water, verdroging en waterberging.

— Het project startte met het vormen van een visie op het toekomstige waterbeheer van het gebied. Hiertoe werd van elk water de huidige toestand en de autonome ontwikkeling vergeleken met verschillende ambitieniveaus. Uit de risicoanalyse van het waterschap voor de stroomgebiedrapportage Rijn-Midden volgde dat er geen natuurlijke waterlichamen voorkomen.

— Het project levert onder meer een procesgeoriënteerde methodiek op waarmee de verschillende belangen worden afgewogen. Op basis hiervan kan men haalbare en aanvaardbare doelstellingen voor het waterbeheer kiezen zonder verantwoordelijkheden af te wentelen naar benedenstrooms gelegen gebieden. Bij het afwegingsproces is het van belang om de eisen vanuit de kaderrichtlijn en het Nationaal Bestuursakkoord Water niet uit het oog te verliezen. De methodiek biedt bovendien handvaten voor bestuurlijke besluitvorming.

— Tijdens de tweede fase van het project worden voor verschillende ambitieniveaus pakketten van maatregelen opgesteld. Deze pakketten worden in een technische en economische analyse beoordeeld op hun effectiviteit (werkt het?) en de kosten. Vervolgens wordt nagegaan of een eventuele lastenverzwaring acceptabel is, of dat ontheffing (derogatie) moet worden aangevraagd om aan de normen te voldoen

— Het plan moet uiteindelijk leiden tot concrete uitvoeringsmaatregelen en haalbare (afrekenbare) doelen. Ook de kosteneffectiviteit en het maatschappelijk draagvlak van de maatregelen zijn een essentieel onderdeel van het stroomgebiedsplan. Eind november 2004 wordt het project afgerond.

— Over de auteurs:
Erik Zigterman is projectleider en werkt bij Royal Haskoning in Nijmegen.
Krijn van den Herik is hoofd van de Afdeling Watersystemen bij Waterschap Vallei & Eem in Leusden.